

WORKSHOP OMO/ESCAPE

Joep Jacobs

Escape ontwikkelt programmatuur met de hulp van leraren als ontwikkelaars en als testgroep en ook met professionele programmeurs. Het is met name gespecialiseerd in taalprogrammatuur en werkt sinds kort ook in PIT-verband aan nieuwe programma's.

Onze workshop bestond uit de demonstratie van een aantal computerprogramma's, speciaal de programma's die voor het vak Nederlands van belang kunnen zijn. Hieronder geven we daarvan een overzicht. De deelnemers aan de workshop hebben een demo met een selectie van de ESCAPE-programma's mee naar huis kunnen nemen.

1. DE PROGRAMMA'S

1. *Grammatica.*
Ontleden 1.
Ontleden 2.
Woordsoorten.
2. *Spelling.*
Spelleider onderbouw.
Spelleider bovenbouw.
3. *NT2 (woordenschat).*
Nederlands in perspectief.
Startpunt.
Code Nederlands.
4. *Tekstbegrip Nederlands Onderbouw.*
Versie havo/vwo.
Versie (i)vbo/mavo.
5. *Woordbeeldmoeilijkheden.*
(i)vbo (Taalwijzer).
AVO.(WBM 1).

2. DE OPBOUW VAN DE PROGRAMMA'S

De schermopbouw van de programma's is consequent.

- Bovenaan het scherm is er een gemarkeerde regel waarop de leerling kan zien met welk onderdeel van welk programma hij bezig is. De begeleidende leraar kan in een grote groep van deze regel gebruik maken om de stand van zaken bij te houden.
- Onderaan het scherm is er een gemarkeerde regel, waarop de leerling kan zien waarvoor hij welke toetsen kan gebruiken.
- Het middendeel van het scherm bevat teksten, losse zinnen, regels, invulzinnen enz.
- Daaronder verschijnen steeds de opdrachten en de feedback voor de leerlingen.

De programma-opbouw is eveneens consequent: steeds uitleg - oefenen - toets - (eindtoets).

- De leerling kan eerst de uitleg doorwerken. De uitleg kent soms een tweedeling: uitleg gewone gevallen en uitleg speciale gevallen, die elk zo nodig onderverdeeld zijn in werkonderdelen.
- Na de uitleg kan de leerling oefenen. Het programma houdt een score in een hoekje van het scherm bij. Als de leerling fouten maakt, worden stukjes uitleg herhaald in de vorm van feedback.
- Vervolgens kan de leerling de toets en zo nodig de eindtoets maken. Er wordt geen feedback gegeven, de resultaten verschijnen op het scherm en kunnen geprint worden.

3. DE PROGRAMMA'S NOG WAT NADER BEKEKEN

3.1 Grammatica

Ontleden 1 omvat de redekundige ontleding in zinsdelen van de enkelvoudige zin. De programma-onderdelen zijn: persoonsvorm, zinsdeelproef, onderwerp, werkwoordelijk gezegde, naamwoordelijk gezegde, lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp, voorzetselvoorwerp, bijwoordelijke bepaling plus een allesomvattende toets.

Ontleden 2 omvat de bijvoeglijke bepaling en de graadbepaling, alsmede de samengestelde zin. Het programma *Benoeming Woordsoorten* behandelt de taalkundige ontleding: alle woordsoorten (de werkwoorden en voornaamwoorden uitgebreid).

De grammatica-programma's kennen een module-uitbreiding (zelf zinnen opbouwen en dan ontleden) en een module moderne vreemde talen. Bij Ontleden 1 zijn werkboekjes voor leerlingen verkrijgbaar.

3.2 Spelling

Spelleider onderbouw behandelt die onderdelen, die docenten in de basisvorming mavo/havo/vwo van belang achten. Het programma is een reteachingprogramma, maar ook te gebruiken als instructieprogramma.

Spelleider bovenbouw is omvangrijker: het bestrijkt vrijwel alle Nederlandse spellingregels, verdeeld over drie niveaus. Het programma is een reteachingprogramma.

3.3 NT2 (woordenschat)

Nederlands in perspectief is bedoeld voor allochtonen, die willen doorstromen naar het hbo of het wo. Op de cd-rom-versie is tevens geluid beschikbaar.

Startpunt en *Code Nederlands* zijn bedoeld voor allochtonen die pas in Nederland gearriveerd zijn.

3.4 Tekstbegrip Nederlands Onderbouw

Dit *tekstbegripprogramma* bestaat uit zes uitlegmodules, namelijk: Onderwerp-hoofdgedachte, Voorbeeld, Opsomming, Oorzaak-gevolg, Probleem-oplossing en Overeenkomsten en verschillen. De versies havo/vwo en (i)vbo/mavo leren de respectievelijke gebruikers de structuur van informatieve teksten op een systematische wijze te onderzoeken en signaalwoorden te vinden.

3.5 Woordbeeldmoeilijkheden

Het programma biedt voor leerlingen uit de doelgroep mavo, havo en vwo een onderzoekspakket om hun lees- en spelproblemen op te sporen alsmede een groot aantal oefeningen. Voor leerlingen in het (i)vbo is een uitgebreider pakket beschikbaar.

Nadere informatie is verkrijgbaar bij

Escape

Postbus 574

5000 AN Tilburg

tel. : 013 - 5371332 (contactpersoon: W. Spapens)

fax : 013 - 5355595

e-mail: escape@knoware.nl